призупинені потоком звернень від кагалів. Тож, боротьба з винними промислами шляхом виселення євреїв з села за весь час царювання Олександра I з місця так і не зрушила.

На початку 1820-х років насильницькі заходи щодо євреїв посилилися. У відповідь на швидкий розвиток секти суботників у Воронезькій, Самарській, Тульській та ряді інших губерній, було прийнято заходи щодо більш жорсткого дотримання «смуги осілості». У 1824 р. Олександр I під час поїздки Уральським хребтом помітив на гірничих заводах значну кількість євреїв, які займалися тайною закупівлею дорогоцінних металів, що наносило значну шкоду державній скарбниці. Було видано наказ, який забороняв допускати євреїв на гірничі підприємства як державні, так і приватні. Підривала скарбницю й контрабандна торгівля на протязі всієї лінії західного кордону Російської імперії, провезення товарів поза митним контролем у обидва боки. Губернатори доповідали що цим займаються євреї, які заселяють прикордонний регіон досить щільно. Тож, 1816 р. було розпорядження по Волинській губернії повністю виселити євреїв на 50 верст від кордону протягом трьох тижнів. Проте цей процес розтягся на п'ять років, й то досягти повного очищення від єврейського населення цих територій не вдалося. А з 1821 р. новий губернатор дозволив євреям повернутися на свої місця. У 1825 р. з'явилась постанова, згідно з якою виселенню підлягали лише ті євреї, які не були приписані до місцевих кагалів, чи не мав тут нерухомості. Однак і цей захід втілювався непослідовно.

Отже, за чверть століття перебування на троні, Олександр I так ніколи й не сконцентрував увагу на єврейському питання й не зумів знайти та реалізувати послідовні й вигідні для всіх сторін заходи.

Mykola Yasenev
State Biotechnological University
Supervisor – dr. of Sociological Sciences, associate prof. Iryna Nechitailo
STRUCTURAL TRANSFORMATION OF MODERN SOCIETY: PROBLEMS
AND DIRECTIONS

Currently, the issues of structural transformation of society are relevant due to radical changes in political, economic, educational and other areas. Social structure is a set of interconnected and interacting social communities and groups, social institutions, social statuses and relations between them. All elements of the social structure interact as a whole [2].

Modern processes of transformation in society can be described as the search for a qualitatively different, new way of development. But it takes some time to reach a new state of equilibrium. The deeper the crisis in society, the stronger the fluctuations among different segments of the population, so more time is needed to achieve stability.

To fully understand the peculiarities of the changes that are taking place, it is necessary to compare the current state of society with the previous, Soviet. The structure of Soviet society allowed only one single ideology, one form of ownership.

There was a rigid command-and-control system of governing the state and the life of each person. It was believed that society was divided into three main classes: workers, peasants and the intelligentsia. But this division was purely formal. In fact, in the social structure there was a deep gap between the ruling elite and "ordinary people". There were processes of self-reproduction of elites, which made the system closed and rigid. The main part of society was alienated from power, effective levers of influence on social processes [1, p. 74].

An important feature of modern society is the ability of each individual, firstly, to be the subject of power relations with the state, and secondly, to move vertically and horizontally in the social hierarchy. At the same time, the change of social status is accompanied by processes of marginalization, unfortunately, the process of changing the socio-economic status is often accompanied by the transition to the lower strata of the population [1, p. 75]. In this case, an important role in society should be played by the middle class, which is the basis of society and is the driving force of society. Unfortunately, the middle class is currently unformed in Ukraine. The middle classes of Western society make up almost 80% of the population, which is a stabilizing force and, due to its high prestige, performs tasks related to socio-economic progress. In Ukrainian society, its formation is not yet complete for economic, social and other reasons [1, p. 76].

An important direction of transformational change is also the formation of the labor market, increasing the prestige of education, strengthening the role of the cultural factor in the formation of high-status groups, a significant role in this process belongs to the intelligentsia. Social adaptation and state policy should contribute to the formation of an influential layer of intellectuals. The main task of state structures engaged in social work should be the development of mechanisms that help groups of intellectuals in social and psychological adaptation [3, p. 130].

In conclusion, it should be noted that in Ukrainian society the process of transformation occurs spontaneously and inconsistently. At the same time, there are already some signs of a gradual entry into a qualitatively new level of functioning.

References

- 1. Глушкова Л.В. Особливості змін структури українського суспільства у глобалізаційному процесі. Альманах «ГРАНІ». 2016. №4 (132). С. 74–77.
- 2. Соціальна структура суспільства [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://surl.li/anorh.
- 3. Філіпов В., Салій І. Трансформаційні процеси і зміни сучасного суспільства та їхній вплив на соціальну активність соціуму. Питання психології. 2019. № 2 (52). С. 127–134.